

Forslag nr. 1

Forslagsstiller: Ragnhild Nyhagen og Sindre Kvil

Forslag navn: Fremtidsrettet arbeidsliv

Forslag:

Et arbeid å gå til og en lønn å leve av er grunnleggende menneskerettigheter, og viktige betingelser for individets frihet og deltakelse i fellesskapet. Det gode arbeidslivet er under press. Både nasjonalt og internasjonalt ser vi en økende grad av individualisering og nedbygging av arbeidstakernes beskyttelse i regelverket. Sosial dumping, økt bruk av innleie- og bemanningsbyråer og uoversiktlige selskapsorganiseringer bidrar til en svekkelse av HMS-arbeidet, arbeidsplassdemokratiet og maktbalansen mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Faglige rettigheter er selve fundamentet for et velfungerende og sunt arbeidsliv.

Tariffpolitikkenes kjerneoppgave er å sikre medlemmenes andel av verdiskapingen i form av økt kjøpekraft, jevn fordeling og sosiale forbedringer.

Bemanningsbransjens praksis med å ansette folk fast, men ikke betale mellom oppdrag, undergraver hele det norske arbeidslivet og den norske modellen. Slike ansettelsesavtaler er ikke faste ansettelser, men gjentatte midlertidige ansettelser. Stadig flere arbeidstakere velger, eller blir tvunget til, å gå inn i en rolle som selvstendig næringsdrivende. For en del kan dette oppleves å gi bedre styring over egen arbeidssituasjon, men for andre dreier dette seg om ulovlig omgåelse av reglene om fast ansettelse som fratrar den enkelte rettigheter i arbeidsmarkedet, uten at friheten eller selvbestemmelsen øker.

Denne utviklingen vil, hvis den får fortsette, føre til et løsarbeidersamfunn med mindre trygghet og mindre innflytelse for arbeidstakerne, og der lønningene presses nedover. Dette rammer særlig de som fra før står svakest på arbeidsmarkedet. I kjølvannet følger alvorlig økonomisk kriminalitet og skatteunndragelser. Arbeiderpartiet vil derfor videreføre sitt sterke engasjement mot arbeidslivskriminalitet, sosial dumping og løsere tilknytningsformer til arbeidslivet. Kontrollstatens ressurser og sanksjonsmuligheter, og samarbeidet på tvers av fagetater, må styrkes.

Et godt arbeidsmiljø er en viktig forutsetning for et arbeidsliv med plass til alle, og hvor de ansattes helse, miljø og sikkerhet ivaretas gjennom medbestemmelse, godt utviklet partssamarbeid, sterkt lov- og avtaleverk og trygge rammevilkår. Arbeidsplasser med høy grad av tillit, rettferdighet og samarbeid i organisasjonen, og med god lederstøtte, rettferdig ledelse og positive utfordringer i jobben, fungerer som beskyttende faktorer mot uhelse. Lov- og regelverk må være utformet slik at det ikke lar seg gjøre å tolke seg vekk fra arbeidsmiljøkrav. Kontroll og overvåking på arbeidsplassen utfordrer personvernet i økende grad. Lov- og avtaleverk må styrkes for å sikre den enkelte arbeidstakers personlige integritet på arbeidsplassen.

Arbeiderpartiet vil:

- Forsvare og forsterke det kollektive avtalesystemet.
- Jobbe for at bedriftsdemokratiet og de ansattes rett til medbestemmelse på arbeidsplassene tilpasses den faktiske styrings- og beslutningsstrukturen i alle typer virksomheter, slik at den blir reell.
- At arbeidsgivers forpliktelse overfor tillitsvalgte må styrkes.
- Begrense mulighetene for innleie av arbeidskraft.
- Forsvare normalarbeidsdagen og styrke fagbevegelsens innflytelse på organiseringen av arbeidstiden.
- Sikre at retten til hele stillinger blir reell for alle arbeidstakere.
- Styrke arbeidsmiljølovens bestemmelser, og sikre at den omfatter alle arbeidstakere.
- Videreutvikle IA-avtalen i samarbeid med myndighetene og arbeidslivets øvrige parter.
- Styrke kontrollatenes ressurser og sanksjonsmuligheter.